MRS. KESHARBAI SONAJIRAO KSHIRSAGAR ALIAS KAKU

ARTS, SCIENCE & COMMERCE COLLEGE, BEED

DEPARTMENT OF MARATHI

B.A. FIRST, SECOND & THIRD YEAR

PROGRAMME OUTCOMES (POs) & COURSE OUTCOMES (COs)

F.Y. – First Semester

COURSE OUTCOMES (COs)

अभ्यासक्रम / Course	**Course Outcomes (COs)**
First Semester | Major DSC-1 | साहित्य प्रकाराचा अभ्यास - आधुनिक कविता	१) आधुनिक कवितेचे स्वरूप समजून घेता येईल. २) आधुनिक कवितेच्या प्रकारांचे आकलन होण्यास मदत होईल. ३) निवडक आधुनिक कवितेतील आशयसूत्र व भाषा यातील विविध घटक ४) निवडक आधुनिक कवितेतील जाणिवा समजून घेता येतील,

अभ्यासक्रम / Course	**Course Outcomes (COs)**
First Semester | GE/OE-1 | सौंदर्य मूल्य व भाषिक कौशल्य भाग -०१	१. निवडक कलाकृतीचा अभ्यास करण्यास मदत होईल. २. निवडक कलाकृतीच्या माध्यमातून सौंदर्यमूल्य उलगडून दाखवता येईल. ३. भाषिक कौशल्याच्या दृष्टीने क्षमता विकसित होण्यास मदत होईल. ४. वक्तृत्त्वाच्या माध्यमातून रोजगारनिर्मिती या अनुषंगाने विचार करता येईल.

अभ्यासक्रम / Course	**Course Outcomes (COs)**
First Semester | SEC-1 | समाज माध्यमावरील लेखन	१. समाज माध्यमांचा परिचय करून घेण्यास मदत होईल. २. समाज माध्यमांवरील लेखनाचे तंत्र व कौशल्य आत्मसात करण्यास मदत होईल. ३. समाज माध्यमांवरील लेखन व त्यातून रोजगारनिर्मिती या विषयीचे ज्ञान मिळविण्यास मदत होईल.

F.Y. – Second Semester

COURSE OUTCOMES (COs)

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Second Semester | Major DSC-4 | साहित्य प्रकाराचा अभ्यास - कथा	१. कथेचे स्वरूप व घटक समजून घेता येतील. २. कथेच्या विविध प्रकारांचे आकलन होण्यास मदत होईल. ३. कथेचे आशयसूत्र व भाषा यातील विविध घटकांचा उलगडा करता येईल. ४. कथेच्या कथानकाची जडणघडण घटना प्रसंगाच्या आधारे कशी होते ते समजून घेता येईल. ५. कथेतील जाणिवा समजून घेता येईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Second Semester | GE/OE-2 | सौंदर्य मूल्य व भाषिक कौशल्य भाग-०२	१. निवडक कलाकृतीचा अभ्यास करण्यास मदत होईल. २. निवडक कलाकृतीच्या माध्यमातून सौंदर्यमूल्य उलगडून दाखवता येईल. ३. साहित्य कलाकृतीतील जीवनमूल्य आत्मसात होण्यास मदत होईल. ४. जाहिरातीचे तंत्र व कौशल्य आत्मसात करता येतील. ५. रोजगाराभिमुखतेच्या दृष्टिकोनातून जाहिरात लेखनाचे महत्त्व प्रतिपादन करता येईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Second Semester | VSC-1 | चित्रपट परीक्षण	१. चित्रपटाचे वाङ्मयीन मूल्य लक्षात घेता येईल. २. चित्रपटाचे नाट्यमूल्य व चित्रपटमूल्य यावर प्रकाश टाकता येईल. ३. चित्रपट परीक्षणाचे तंत्र व कौशल्य अवगत होण्यास मदत होईल. ४. प्राप्त कौशल्याच्या आधारे विद्यार्थ्यांना रोजगाराभिमुख बनवता येईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Second Semester | AEC-1 | जाहिरात लेखन व रोजगार संधी	१. जाहिरातीचे स्वरूप लक्षात घेण्यास मदत होईल. २. जाहिरातीचे तंत्र समजून घेण्यास मदत होईल. ३. जाहिरातीचे प्रकार सांगता येतील. ४. जाहिरात लेखन कौशल्य आत्मसात करून रोजगार मिळविण्यास उपयुक्त होईल.

T.Y. – First Semester

COURSE OUTCOMES (COs)

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
First Semester | IKS | मराठवाड्यातील संत आणि संत साहित्य	१. मराठवाडयाची भौगोलिक, सामाजिक, सांस्कृतिक व राजकीय पार्श्वभूमी समजण्यास मदत होईल. २. मराठवाडयातील संतांचेचरित्र व त्यांच्या साहित्याचा अभ्यास नेमकेपणाने लक्षातघेता येईल. ३. मराठवाडयातील संताच्या साहित्यातुन अभिव्यकझालेले सामाजिक, सांस्कृतिक, धार्मिकजीयन लक्षातघेण्यास मदत होईल. ४. मराठवाडयाच्या संत साहित्यातील मुल्य विचारावर प्रकाश टाकता येईल. ५. मराठवाडयातील संत साहित्य व त्यातील आध्यात्मिकजाणिवा याबरोबरइतरजाणिवांचा परिचयकरुनदेता येईल. ६. मराठवाडा भाषिक, संस्कृती, धर्म, समाज व संत साहित्य आदीचेआकलन. ७. मुल्य संस्करणामुळे भार्वानकविकास, ८. विचार श्रीमंतीत वाढ. ९. वैज्ञानिक दृष्टीकोन रुजेल. १०. भाषिक व वाङःमयीनगुणाचे आकलन.

S.Y. – Third Semester

COURSE OUTCOMES (COs)

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Third Semester | Major DSC-7 | साहित्य प्रकाराचा अभ्यास - नाटक	१. नाटकाचे घटक व स्वरूप विशेष सांगता येतील. २. नाटकाच्या विविध प्रकारावर प्रकाश टाकण्यास मदत होईल. ३. नाटकाचे इतर वाङ्मयापेक्षा वेगळेपण सांगता येईल. ४. नाटकाचा ऐतिहासिक आढावा घेण्यास मदत होईल. ५. निवडलेल्या नाट्य कलाकृतीतील जाणिवांचा परामर्श.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Third Semester | Major DSC-8 | साहित्य प्रकाराचा अभ्यास - चरित्र	१. चरित्र संकल्पना व स्वरूप समजण्यास मदत होईल. २. चरित्र वाङ्मयाचा इतिहास समजण्यास मदत होईल. ३. छ. शिवाजी महाराजांचे चरित्र समजण्यास मदत होईल. ४. प्रस्तुत चरित्राची निवेदनशैली लक्षात घेण्यास मदत होईल. ५. केळुसकरांच्या चरित्रलेखनाचे पृथगात्म स्वरूप उलगडून दाखवता येईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Third Semester | Minor-1 | साहित्य वैभव भाग एक - शेतकऱ्याचा सूड महात्मा फुले	१. शेतकऱ्याचा असूडचे अंतरंग स्वरूप समजण्यास मदत होईल. २. शेतकऱ्याच्या अधोगतीची सामाजिक व आर्थिक बाजू समजण्यास मदत होईल. ३. तत्कालीन व्यवस्थेवर ओढलेले कोरडे यावर दृष्टीक्षेप टाकता येईल. ४. शेतकऱ्याचा असूडचे वाङ्मयीन मूल्य व भाषिक विशेष उलगडून दाखवता येतील. ५. शेतकऱ्याचा असूडची आजच्या काळातील प्रस्तुतता यावर प्रकाश टाकता येईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Third Semester | Minor-2 | साहित्य वैभव भाग दोन - निवडक गद्य	१. निवडक गद्याचे अंतरंग लक्षात घेण्यास मदत होईल. २. निवडक गद्याच्या आधारे विद्यार्थी मनावर संस्करण करण्यास मदत होईल. ३. विविध प्रश्नांचा धांडोळा घेत एक विशिष्ट साकारात्मक दृष्टी प्राप्त करून देण्यास मदत होईल. ४. निवडक गद्याचे भाषिक व वाङ्मयीन गुण लक्षात घेण्यास मदत होईल..

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Third Semester | GE/OE-3 | स्पर्धा परीक्षेसाठी मराठी भाग एक	१. मराठी व्याकरणावर प्रभुत्व मिळवण्यास मदत होईल. २. स्पर्धा परीक्षा दृष्टिकोनातून तयारी करण्यास मदत. ३. तार्किकता व चिंतनात्मकता वाढीस लागेल. ४. उच्चारणस्थानाविषयी ज्ञान अवगत होईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)

Third Semester | VSC-3 | पटकथा लेखन	१. पटकथालेखन संकल्पना स्पष्ट करता येईल. २. पटकथा लेखनाच्या पद्धती सांगता येतील. ३. पटकथा लेखनासाठी आवश्यक कौशल्य व तंत्र सांगता येईल. ४. पटकथा लेखन व करिअरच्या संधी उलगडून दाखवता येतील. ५. पटकथा लेखनासाठी अवकाश असलेल्या क्षेत्रांचा परिचय करून देता येईल.

S.Y. – Fourth Semester

COURSE OUTCOMES (COs)

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Fourth Semester | Major DSC-9 | साहित्य प्रकाराचा अभ्यास कादंबरी - बनगरवाडी - व्यंकटेश माडगूळकर	१. कादंबरीचे स्वरूप व घटक विशेष सांगता येतील. २. कादंबरीच्या विविध प्रकारावर प्रकाश टाकण्यास मदत होईल. ३. कादंबरीतील आशय व अभिव्यक्ती यातील विविध घटकांचा उलगडा करता येईल. ४. कादंबरीच्या कथानकाची जडण-घडण, घटना प्रसंगाच्या आधारे कशी होते ते सांगता येईल. ५. कादंबरीतील जाणिवा समजून सांगता येतील.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Fourth Semester | Major DSC-10 | एका साहित्यकृतीचा अभ्यास आत्मचरित्र - माझी आत्मकथा - डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर	१. आत्मचरित्र संकल्पना व स्वरूप समजण्यास मदत होईल. २. आत्मचरित्र वाङ्मयाचा इतिहास समजण्यास मदत होईल. ३. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे आत्मचरित्र समजण्यास मदत होईल. ४. प्रस्तुत आत्मचरित्राची निवेदनशैली लक्षात घेण्यास मदत होईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Fourth Semester | Minor-3 | साहित्य वैभव भाग 3 - जाहीरनामा - नारायण सुर्वे	१. जाहीरनामा काव्यसंग्राहातील अंतरंग स्वरूप समजण्यास मदत होईल . २. समष्टीरूपी व्यापकता समजून देण्यास मदत होईल. ३. जाहीरनामातील निश्चित भूमिका सांगता येईल. ४. जाहीरनामाचे वाङ्मयीन मूल्य व भाषिक विशेष उलगडून दाखवणे. ५. जाहीरनामाचे पृथगात्म रूप उलगडून दाखवता येईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Fourth Semester | Minor-4 | साहित्य वैभव भाग 4 - निवडक पद्य	१. निवडक पद्याचे अंतरंग लक्षात घेण्यास मदत होईल. २. निवडक पद्याच्या आधारे विद्यार्थी मनावर संस्करण करण्यास मदत होईल. ३. विविध प्रश्नांचा धांडोळा घेत विशिष्ट सकारात्मक दृष्टी प्राप्त करून देण्यास मदत होईल. ४. निवडक पद्याचे भाषिक व वाङ्मयीन गुण लक्षात घेण्यास मदत होईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Fourth Semester | GE/OE-4 | स्पर्धा परीक्षेसाठी मराठी भाग दोन	२. स्पर्धा परीक्षा दृष्टिकोनातून तयारी करण्यास मदत. ३. तार्किकता व चिंतनात्मकता वाढीस लागेल.

	४. मराठीची उच्चारणस्थानांचे ज्ञान अवगत होईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Fourth Semester | SEC-2 | नाट्य परीक्षण तंत्र व स्वरूप	१. नाट्यघटक व त्याची प्रत्यक्ष प्रयोगाच्या आविष्करणातील परिणामकारकता लक्षात घेण्यास मदत होईल. २. नाटकातील रसाविष्कारासाठी आवश्यक पुरक घटकांचा परिचय होईल. ३. उत्कृष्ट नटाचे गुण समजण्यास मदत होईल. ४. नाट्यपरीक्षणाचे तंत्र अवगत करून रोजगार मिळवण्यास मदत होईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Fourth Semester | SEC-2 | मुलाखत तंत्र व स्वरूप	१. मुलाखतीचे स्वरूप व तंत्र समजण्यास मदत होईल. २. मुलाखतकार म्हणून मुलाखत घेण्याची क्षमता विद्यार्थ्यात विकसित होईल. ३. मुलाखतीतून मिळणाऱ्या रोजगारसंधी लक्षात येतील. ४. विद्यार्थ्यांमध्ये सकारात्मकता वाढीस लागेल.

T.Y. – Fifth Semester

COURSE OUTCOMES (COs)

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Fifth Semester | DSC-11 | साहित्य विचार भाग एक	१. भारतीय व पाश्चात्त्य साहित्यविचारातील मूलभूत तत्त्वांचा आढावा घेता येईल. २. भारतीय आचार्यांनी व पाश्चात्त्य अभ्यासकांनी दिलेल्या साहित्याच्या व्याख्या, स्वरूपाचा आर्टि प्रयोजनाचा तुलनात्मक अभ्यास करता येईल. ३. साहित्यनिर्मिती प्रक्रियेतील प्रतिभा, व्युत्पन्नता, अभ्यास व इतर पूरक कारणे यांचे महत्त्व समजून घेता येईल. ४. पाश्चात्त्य साहित्य अभ्यासाच्या पाठीमागे असलेले मानसशास्त्रीय अधिष्ठान लक्षात घेता येईल. ५. साहित्याचे चिकित्सक आकलन करण्याची क्षमता विकसित होईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Fifth Semester | DSC-12 | मराठी भाषा विज्ञान भाग एक	१. भाषाविज्ञान या शास्त्राची संकल्पना व स्वरूप समजण्यास मदत होईल. २. मराठी भाषेच्या रचनेतील विविध स्तरांचा अभ्यास करता येईल. ३. भाषेच्या ध्वनीरचनेचा व्यवस्थित अभ्यास करता येईल. ४. शब्दरचना व पदरचना यांचे स्वरूप समजून घेता येईल. ५. मराठी भाषेच्या वैज्ञानिक अभ्यासाची जाणीव निर्माण होईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Fifth Semester | DSE-1 | मध्ययुगीन संप्रदाय - नाथ, वीरशैव, सुफी	१. विद्यार्थ्यांना मध्ययुगीन काळातील विविध धर्मसंप्रदायांची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी समजून देणे. २. नाथ संप्रदायाची उत्पत्ती, तत्त्वज्ञान, उपास्य दैवते व इतर संप्रदायांशी संबंध समजावून सांगणे.

	३. वीरशैव (लिंगायत) संप्रदायाची सामाजिक-धार्मिक पार्श्वभूमी व त्याचे प्रमुख सिद्धांत समजून घेण्यास प्रवृत्त करणे. ४. वीरशैव (लिंगायत) परंपरेतील संत परंपरा व त्यांच्या कार्याचे महत्त्व स्पष्ट करणे. ५. सूफी संप्रदायाची उत्पत्ती, तत्त्वज्ञान व आध्यात्मिक विचार समजावून सांगणे. ६. सूफी संतांच्या कार्यातून हिंदू-मुस्लिम ऐक्य व सामाजिक समन्वय यांचे महत्त्व विद्यार्थ्यांना पटवून देणे. ७. विद्यार्थ्यांमध्ये या संप्रदायांनी समाज, संस्कृती व साहित्यावर केलेल्या परिणामांचा अभ्यास करण्याची दृष्टी विकसितg.

अभ्यासक्रम / Course	**Course Outcomes (COs)**
Fifth Semester | Minor-5 | मराठी गझल	१. गझलेचे स्वरूप, उगम व प्रवास जाणून घेणे. २. गझल लेखनातील तांत्रिक बाजू व रचना लक्षात घेणे. ३. विद्यार्थ्यांमध्ये गझल लिहिण्याची क्षमता विकसित करणे. ४. अभ्यासक्रमात निवडलेल्या गझलेचे अंतरंग लक्षात घेणे. ५. गझलेतील भाषिक रूपांचा आढावा घेणे.

अभ्यासक्रम / Course	**Course Outcomes (COs)**
Fifth Semester | Minor-6 | अक्षरधन	१. निवडक 'वेचे' व त्या वेच्याच्या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप, वैशिष्ट्ये व महत्त्व समजून घो २. मराठी साहित्यातील निवडक वेचांचा अभ्यास करून विचारसंपन्नता विकसित करणे, ३. भाषेतील सौंदर्य, अभिव्यक्ती व शैलीवैशिष्ट्यांचा परिचय करून घेणे. ४. विद्यार्थ्यांमध्ये चिंतनशीलता, मूल्यदृष्टी व रसग्रहण क्षमता विकसित करणे. ५. विविध साहित्यिकांच्या विचारविश्वाचा परिचय करून घेणे.

अभ्यासक्रम / Course	**Course Outcomes (COs)**
Fifth Semester | VSC-3 | कृत्रिम बुद्धिमत्ता व मराठी भाषा	१. कृत्रिम बुद्धिमत्ता (AI) या संकल्पनेची मूलभूत माहिती करून देणे. २. मराठी भाषेच्या संदर्भात AI चा वापर व उपयुक्तता समजावून देणे. ३. भाषिक प्रक्रिया (Language Processing) मध्ये AI ची भूमिका स्पष्ट करणे. ४. मराठी भाषेतील लेखन, भाषांतर व संवादासाठी AI साधनांचा उपयोग शिकवणे. ५. डिजिटल युगात मराठी भाषेच्या संवर्धनासाठी AI चे महत्त्व पटवून देणे. ६. विद्यार्थ्यांमध्ये तांत्रिक व सर्जनशील कौशल्यांचा समन्वय विकसित करणे.

अभ्यासक्रम / Course	**Course Outcomes (COs)**
Fifth Semester | F. P.-2 | मराठवाड्यातील बोलीभाषांचा अभ्यास	१. मराठवाड्यातील विविध बोलीभाषांची ओळख करून देणे. २. स्थानिक भाषिक वैशिष्ट्यांचे निरीक्षण व विश्लेषण करणे, ३. बोलीभाषा व प्रमाण मराठी यातील फरक समजून घेणे. ४. सामाजिक, भौगोलिक व सांस्कृतिक घटकांचा भाषेवर होणारा परिणाम अभ्यासणे.

	५. बोलीभाषांमधील शब्दसंपदा व वाक्यरचनेचे संकलन करणे. ६. विद्यार्थ्यांमध्ये भाषिक विविधतेबद्दल संवेदनशीलता व आदर निर्माण करणे. ७. क्षेत्रीय अभ्यास कौशल्य विकसित करणे.

T.Y. – Sixth Semester

COURSE OUTCOMES (COs)

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Sixth Semester | DSC-13 | भारतीय साहित्य विचार भाग दोन	१. साहित्यनिर्मितीत शब्दशक्ती व अर्थनिर्मिती यांचे महत्त्व समजावून देणे. २. भारतीय काव्यशास्त्रातील रससिद्धांताचे स्वरूप व घटक विद्यार्थ्यांना समजावून सांगणे. ३. साहित्याच्या अभ्यासात साहित्यमूल्यांची भूमिका स्पष्ट करणे. ४. साहित्यकृतीचे सौंदर्य, भावानुभव व मूल्यात्मक पैलू समजून घेण्याची दृष्टी विकसित करणे. ५. विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्याचे चिकित्सक आकलन विकसित करणे.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Sixth Semester | DSC-14 | मराठी भाषा विज्ञान भाग दोन	१. वाक्यरचनेचे शास्त्रीय स्वरूप समजून घेता येईल. २. मराठी भाषेतील वाक्यरचना व तिचे प्रकार अभ्यासता येतील. ३. शब्दाच्या अर्थनिर्मितीची प्रक्रिया समजून घेता येईल. ४. अर्थविज्ञानातील विविध संकल्पनांचा अभ्यास करता येईल. ५. भाषा व समाज यांच्यातील परस्परसंबंध समजून घेता येईल. ६. मराठीतील बोलीभाषा व भाषिक विविधतेची जाणीव निर्माण होईल. ७. भाषिक बदल व आधुनिक भाषिक प्रवाहांचा अभ्यास करता येईल.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Sixth Semester | DSE-15 | IKS 2 | भारतीय ज्ञान प्रणाली व मराठी साहित्य	१. मराठी साहित्याच्या विविध कालखंडांतील ज्ञानपरंपरेचा परिचय करून घेणे. २. म्हणी, लोकगीते, गाथासप्तशती, संतसाहित्य, पोवाडे, शिलालेख व आधुनिक साहित्य यांमधील ज्ञानघटक ओळखणे. ३. मौखिक साहित्यामध्ये प्रतिबिंबित होणारे कृषिज्ञान, आरोग्यज्ञान, व्यवहारज्ञान, अर्थनियोजन व सामाजिक मूल्यांचे स्वरूप समजून घेणे. ४. पोवाडे, भारूड व ओव्यांमधून ऐतिहासिक, सांस्कृतिक व नैतिक मूल्यांची जाणीव विकसित करणे. ५. आधुनिक मराठी साहित्यातील वैज्ञानिक, सांगीतिक, कौटुंबिक, पर्यावरणीय व संशोधनपर जाणिवांचा अभ्यास करणे.

अभ्यासक्रम / Course	Course Outcomes (COs)
Sixth Semester | DSC-3 | मध्ययुगीन - वारकरी संप्रदाय	१. महाराष्ट्रातील वारकरी संप्रदायाची ओळख करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना वारकरी संतांच्या साहित्याचे स्वरूप वैशिष्ट्ये व तत्त्वज्ञान समजावून सांगणे. ३. संतसाहित्यातील भक्तीभाव, समता, नैतिकता व सामाजिक संदेश यांचा अभ्यास करणे.

	४. वारकरी संप्रदायाचा महाराष्ट्राच्या संस्कृती, परंपरा व समाजजीवनावर झालेला प्रभाव स्पष्ट करणे. ५. संतांच्या विचारांच्या माध्यमातून मानवी मूल्ये व सामाजिक ऐक्य यांची जाणीव करून देणे. ६. विद्यार्थ्यांना वारकरी परंपरेतील वारी, कीर्तन, अभंग इत्यादींचे महत्त्व समजून घेण्यास प्रवृत्त करणे.lyse.

अभ्यासक्रम / Course	**Course Outcomes (COs)**
Sixth Semester | Minor-7 | मराठीतील निवडक व्यक्ती चित्रे	१. व्यक्तिचित्र म्हणजे काय, त्याचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये समजून घेणे. २. मराठी साहित्य प्रवासातील व्यक्तिचित्रांचा उगम व विकास जाणून घेणे. ३. व्यक्तिचित्र लेखनातील तांत्रिक वैशिष्ट्ये व शैली आत्मसात करणे. ४. विद्यार्थ्यांमध्ये निरीक्षणशक्ती, व्यक्तिमत्त्वाचे आकलन व प्रभावी लेखन कौशल्य विकसित करणे. ५. विविध मूल्यविचारांचा आढावा घेणे.

अभ्यासक्रम / Course	**Course Outcomes (COs)**
Sixth Semester | Minor-8 | मराठवाड्यातील कविता	१. मराठवाड्यातील काव्यपरंपरा, सांस्कृतिक पार्श्वभूमी व साहित्यवैशिष्ट्ये समजून घेणे. २. मराठवाड्यातील निवडक कवींच्या कवितांमधील आशय, शैली व जीवनदृष्टीचा अभ्यास करणे. ३. कवितेतील प्रतिमा, प्रतीक, अलंकार, भावसौंदर्य व भाषिक वैशिष्ट्ये आत्मसात करणे. ४. विद्यार्थ्यांमध्ये काव्यवाचन, रसग्रहण, चिंतन व अभिव्यक्ती क्षमता विकसित करणे. ५. मराठवाड्याच्या सामाजिक, सांस्कृतिक, ग्रामीण व मानवी मूल्यांचा परिचय करून घेणे.

अभ्यासक्रम / Course	**Course Outcomes (COs)**
Sixth Semester | Minor-8 | मराठी अक्षरयात्रेंचे प्रशिक्षण पर्व	१. विद्यार्थ्यांना मराठी भाषेच्या विविध व्यावसायिक क्षेत्रांचा प्रत्यक्ष परिचय करून देणे. २. वृत्तपत्र, आकाशवाणी, दूरचित्रवाणी, प्रकाशनसंस्था व शासकीय कार्यालयांतील कार्यपद्धतीचे ज्ञान प्राप्त करून देणे. ३. लेखन, संपादन, निवेदन, ध्वनीमुद्रण, संहितालेखन, पत्रव्यवहार व जनसंपर्क यासारखी कौशल्ये विकसित करणे. ४. मराठी भाषेच्या माध्यमातून रोजगार व उद्योजकतेच्या संधींची जाणीव निर्माण करणे. ५. प्रत्यक्ष कार्यानुभवाद्वारे विद्यार्थ्यांमध्ये संवादकौशल्य, संघभावना व व्यावसायिक दृष्टी विकसित करणे.

PROGRAMME SPECIFIC OUTCOMES (PSOs)

PSO Set – 1

क्रमांक	Programme Specific Outcome
1	PSO 1. मराठी भाषेचे ज्ञान व प्रभुत्व - प्राप्ती.
2	PSO 2. भाषिक आविष्काराच्या विविध पद्धतीचे आकलन.
3	PSO.3 संशोधनात्मक दृष्टीचा विकास
4	PSO.4. निदर्दोष लेखन कौशल्य प्राप्ती.
5	PSO.5. व्यावसायिक कौशल्य प्राप्मी.
6	PSO.6. सामाजिक संवेदनशीलता व मूल्य वृद्धी.
7	PSO.7. सृजनात्मक लेखनाचे बहुआयामी पैलू ज्ञात
8	PSO.8. महाराष्ट्रीयन समाज संस्कृती व भाषिक संस्कृतीचे आकलन.
9	PSO.9. विविध स्पर्धा परीक्षेसाठीचे ज्ञान व कौशल्य प्राप्तरी,
10	PSO.10. पायाभूत भाषिक कौशल्यांचा विकास.
11	PSO.11. मराठवाडा भाषिक, साहित्यिक, सामाजिक, धार्मिक, सांस्कृतिक आदींचे आकलन,

PROGRAMME SPECIFIC OUTCOMES (PSOs)

PSO Set – 2

क्रमांक	Programme Specific Outcome
1	PSO 1. वाङ्मयीन जाणिवांची समृद्धी.
2	PSO 2. विविध वाङ्मय प्रकाराचे आकलन.
3	PSO.3 स्पर्धा परीक्षेसाठी सक्षम.
4	PSO.4. सृजनात्मक आविष्करणास सक्षम.
5	PSO.5. व्यावसायिक कौशल्य प्राप्ती व रोजगाराभिमुखता.
6	PSO.6. निर्दोष लेखन कौशल्य वृद्धी.
7	PSO.7. समाजाकडे पाहण्याची सकारात्मक दृष्टी.
8	PSO.8. संशोधनात्मक दृष्टिकोनात वृद्धी.
9	PSO.9. अभिनय कौशल्य अभिरूचीत वाढ.
10	PSO.10. पायाभूत भाषिक कौशल्यांचा विकास.
11	PSO.11. कलाकृतीचा आधुनिक काळाशी अन्वय लाऊन तिची उपयुक्तता सिद्ध करण्याचे कौशल्य.
12	PSO.12. व्यक्तिमत्त्वाचा सर्वांगीन विकास.

PROGRAMME SPECIFIC OUTCOMES (PSOs)

PSO Set – 3

क्रमांक	Programme Specific Outcome
1	PSO 1. समीक्षणात्मक दृष्टी प्राप्त.
2	PSO 2. मराठीतील विविध बोलींचा परिचय
3	PSO.3 स्पर्धा परीक्षेसाठी सक्षम,
4	PSO.4. मूल्यांचे संस्करण,
5	PSO.5. नवसर्जन कौशल्य विकसित
6	PSO.6. आधुनिक तंत्रज्ञान व मराठी भाषा यांचा समन्वय साधण्याचे कौशल्य प्राप्त.
7	PSO.7. स्वावलंबी जीवन जगण्यास उपयुक्त.
8	PSO.8. सकारात्मक दृष्टिकोन निर्माण करण्यास मदत
9	PSO.9. विविध संप्रदायांचा परिचय व त्यातून विवेकाचा जागर
10	PSO.10. वाङ्मयीन जाणिवाची समृद्धी
11	PSO.11. भाषिक कौशल्याचा विकास.
12	PSO.12. व्यक्तिमत्त्वाचा विकास साकल्याने होण्यास मदत.

Source: Department of Marathi – PO, COs document supplied by the user.